

PROŒMIUM.

*M*editanti mihi aliquando ad textum Apostoli I. ad Corinth. cap. 7. Si infidelis discedit discedat, non enim servituti subjectus est frater aut soror in hujusmodi, num parti conversæ alteras ineundi nuptias facultatem impertierit gentium doctor, incidere sorte in manus, quæ in utramque partem celeberrimi nationis Gallicæ caussidici de hoc casu scripserunt, cum ea super quæstione lis mota fuisset 1758. coram parlamento Parisiensi, ad quod provocatum fuerat per appellationem, ut vocant, ab abusu, a sententia ab illustrissimo Sueffoniensium episcopo lata, qua Judæum conversum a secundis nuptiis, priori uxore adhuc vivente, arcebat.

Scriptis illis inhæsi diu, nec me aut testimoniorum authoritas, aut styli amænitas moverunt, ut in unam potius quam alteram sententiam

irem. Rem maturo examine expendi, antiquam ecclesiæ disciplinam diligenter exquisivi, theologorum ac canonicistarum argumenta ponderavi; & eo tandem disquisitiones me meæ adduxerunt, ut de insolubilitate matrimonii, etiam in casu Apostoli, minime dubitaverim.

Hæc jam gravioribus distentus studiis prope oblivioni tradideram, cum in lucem prodüsse conspexi dissertationem a theologo Lovaniensi conscriptam, qua pro hujusmodi matrimoniorum solubilitate, quasi pro aris & focus dimicat. Nec multo post dissertationis illius confutationem vidi, solidissimis instructam argumentis, quam ediderat ejusdem academiæ jurisconsultus, in iis, quæ ad primævam ecclesiæ historiam ac praxin pertinent, versatissimus. Hæc tum quietura credideram, cum theologus nova lucubratione, eaque admodum diffusa, jurisconsultum denuo provocat, de certa jam victoria sibi gratulans.

Rebar futurum, ut hic non ab armis cessaret, cum tot ad hostem profligandum superessent copiae: verum seu vanos theologi conatus nec ultra refellendos reputaverit, seu aliis curis detento in arenam rursus descendere non vacaverit, silere illum animadverto. At non attendit forte vir clar., suum apud exteros silentium causae, quam tuetur, imo suae ipsius aestimationi officere aliquando posse, atque inde invaliturum systema, quod erroneum appellare non reformido. Ut ut sit, ejus nunc partes suscipere ausim, non viribus innixus meis, sed causae bonitati confisus. Non melatet quem in me virum concitem: nota namque mihi est ejus in locis theologicis acute pertractandis perspicacia, qua sibi nomen celebre, nec immeritum, fecit.

Itaque ab illo limite, a quo jurisconsultus Lovaniensis desit, rem ordinar, atque dissertationi illius historico canonicae, certamen meum theo-

logo-juridicum inferam, & si ominari fas est, illud inire conabor non infelici successu: eruditorum cœtus judex esto, illi eant in consilium, decernant, quis justius induit arma.

Hoc tamen monitum lectorem velim, si aliquando e calamo verbum aliquod, quod offensionem redolet, præter sententiam exciderit, non illud mihi acerbitatis aut procacitatis vitio vertat; sed verius scribentis effervescentiæ tribuat. Absit sane a me theologum illum ulla in re lædendi animus; excusabit profecto ipse verba, si mentem norit, quæ colit illum plurimum, addictissimumque ei studium e longinquo proficitur.

